

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Иван Петров Видолов

относно: Дисертационен труд на тема: „Експертизи при разследване на престъпления против стопанството“

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6. Право

Научна специалност: криминалистика

Докторант: Светослав Донов Василев

1. Актуалност и научна значимост на дисертационния труд

Докторантът Светослав Донов Василев представя за обсъждане от научно жури за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ дисертационен труд на тема „Експертизи при разследване на престъпления против стопанството“.

Дисертационният труд представлява научно изследване на проблемите на съдебните експертизи, назначавани в хода на делата за престъпления против стопанството. Актуалността на темата е продиктувана от значенето на съдебните експертизи за правилното решаване на делата и необходимостта от нови и задълбочени знания за тях, което е обусловено от динамиката и бурното развитие на науката и техника, поставящи нови предизвикателства пред разбирането за съдебните експертизи, тяхната оценка и особеностите им от процесуална, тактическа и познавателна гледна точка при разследване на отделни видове престъпления.

Авторът е разработил научен труд, който разглежда проблемите на съдебните експертизи при делата за престъпленията против стопанството. В него той е поставя акцент върху редица проблеми, имащи значение за наказателноправната теория, наказателно-процесуалното право и криминалистиката, които притежават всички присъщи черти на систематизирани научни знания, имащи изразен практико-приложен характер.

Предоставеният за рецензиране дисертационен труд е единствено по рода си, съвременно изследване на въпросите, свързани със съдебните експертизи, назначавани по делата за престъпления против стопанството.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Обемът на представения дисертационен труд е 229 страници. Теоретична основа на дисертационния труд са 106 литературни източника на български, английски и руски език. Стилът на автора е достъпен и разбираем, същият борави свободно и правилно с научната терминология. В структурно отношение научното изследването се състои от увод, три глави и заключение. Избраната структура и последователността на изложението позволяват разглежданите проблеми да бъдат изследвани, както самостоятелно, така и в тяхната цялост за достигане до заложените цели на изследването.

В увода на дисертационния труд е обоснована актуалността на работата и методологията на изследването. Те са формулирани, по начин, който обуславя и пряко кореспондира с достигнатите резултати от дисертационното изследване.

В глава първа „Обща характеристика на системата на престъпленията против стопанството“ е направен обзор на наказателноправната характеристика на отделни състави на тези престъпления. Авторът е систематизирал общоизвестни в теорията и съдебната практиката данни и ги е представил в съдържанието на тази глава.

Глава втора е озаглавена „Тактика на разследване на престъпления против стопанството“. В нея са разгледани въпроси, свързани с образуването на досъдебното производство, планиране на разследването, изграждане на

следствени версии и тактика на някои действия по разследването, както и оказването на международна правна помощ по наказателни дела.

Глава трета е озаглавена „Традиционни (общоприети) експертни изследвания“. Под това заглавие в глава трета авторът е разгледал въпроси, касаещи почерковите експертизи, експертизите на писмена реч, техническо изследване на документи, времето за създаване на документ; съдебно-икономически и счетоводни, оценъчни експертизи; експертизите на информационни носители и др.

Заключението на дисертационния труд е озаглавено: „Въвеждане на стандарти в експертната дейност. Препоръки за изграждане на експертни лаборатории“, с което докторантът е демонстриран нестандартен подход при оформяне на заключението на своята работа.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Дисертационният труд притежава научни приноси в областта на криминалистика, които трасират пътя и разкриват потенциал за последващи научни разработки по темата. Основните научните приноси, които авторът посочва в автореферата могат да бъдат обособени в следните точки:

- Изготвен е наказателноправен анализ на престъпленията против стопанството.
- Направени са предложения за подобряване планирането на разследването.
- Изведени са препоръки за повишаване ефективността на процесуалната дейност при извършване на действия по разследването.
- Формулирани са препоръки за въвеждане на стандарти за определяне на компетентността на вещите лица.

4. Предложения и критични бележки

Към дисертационното изследване могат да бъдат отправени и някои критични бележки и предложения с цел подобряване съдържанието на работата при нейното издаване:

- Заглавието на дисертационния труд не отговаря на неговото съдържание. Предметът на дисертационното изследване за тактичката организация на съдебните експертизи е разширен с въпроси от

криминалистическата методика на разследване и с въпроси за наказателноправната характеристика на престъпленията против стопанството, като техният дял е повече от поливната от обема на работата.

- В някой части от изложението, липсва научна дискусия, няма аргументирана авторската позиция, при което доминира описателен подход и се възпроизвеждат общоприети и безспорни положения в правната теория.

- В заключението са направени три препоръки, които не произтичат пряко от резултатите от изследването и не представляват обобщение на частните изводи до които е достигнал докторантът в своите научни дирения. По отношение на една от тези препоръки, касаеща стандартът „Добърт“ е необходимо да се направи и уточнението, че решението по делото *Daubert v. Merrell Dow Pharmaceutical*, 509 U.S. 579 (1993) на Върховния съд на САЩ не въвежда стандарти за компетентност на вещите лица, а се отнася до критериите за оценка на експертното заключение. Изведените от решението стандарти са поставени в основата на внесените изменения на чл. 702 на Федералния закон за доказателствата на САЩ, отнасящ се до въпроса за допустимостта на експертното заключение.

5. Заключение

Докторантът Светослав Донеv Василев притежава теоретични познания в сферата на криминалистиката и способности за самостоятелни научни изследвания. Рецензираният дисертационен труд „Експертизи при разследване на престъпления против стопанството“ има характеристики на научно изследване.

Представените и аргументирани научни виждания от докторанта не оставят съмнение, че дисертационният труд е резултат на лични усилия и принос в областта на криминалистиката. Научното изследване съдържа теоретични обобщения и приноси, имащи научен характер. Те кореспондират с изискванията на чл. 6 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл. 27 от Правилника за неговото приложение.

Предвид положителната оценка за представения дисертационен труд давам своята **положителна оценка** за придобиване от Светослав Донеv Василев на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето

образование 3. Стопански, социални и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Криминалистика”.

Член на научното жури:

доц. д-р Иван Видолов

гр. София
14.05.2017 г.